No. 19. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS- BLAD.

DONDERDAG 15 FEBRUARIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 12den Februarij.

De hertog *van Montpensier* vertrok heden naar Afrika, om deel te nemen aan de expeditie, voor welke de hertog *van Aumale* zich thans in de provincie Constantine gereed maakt. Groote toerustingen worden daarvoor gemaakt, ten einde den uitslag te verzekeren, en onder den invloed der overwinning na den afloop laatstgemelden hertog gelegenheid tot gouverneur-generaal van Algerie te kunnen benoemen.

Naar men voorts verzekert, zal de Prins *van Joinville* zich in de volgende week te Toulon inschepen, om met een eskader langs de kusten van Marokko en Tunis te kruisen.

— Heden moet in de bureaux der kamer het door den heer *Remusat* weder voorgesteld ontwerp om de van 's lands wege bezoldigde ambtenaren uit de kamer te weren onderzocht worden. Men vermeent dat in drie bureaux de voorlezing van het voorstel in de kamer is goedgekeurd geworden. Schoon dezelfde zaak reeds verscheidene malen in de kamer is te berde gebragt, doch telkens verworpen is geworden, vreest men toch dat eindelijk eens eene kleine meerderheid zich er voor zal verklaren, 't welk gewis tot bedenkelijke gevolgen zou kunnen leiden en het gouvernement veel van zijnen invloed op de vertegenwoordigers doen verliezen.

Naar men voorts vermeent, zijn de heeren *Lamartine* en *Lherbette* voornemens met een ander voorstel voor den dag te komen, dat ook van zeer gewigtigen aard mag genoemd worden, doch waarschijnlijk den bijval der meerderheid niet zal vinden. Gezegde heeren verlangen namelijk, dat het gouvernement in geen geval en niet dan daartoe door eene wet geautoriseerd te zijn, de forten zal mogen wapenen, met munitie te voorzien of er artillerie- en genietroepen in te leggen. Het dient bij de hoofdstad te vestigen belegeringsapprovisionnement zou er 60 uren van daan moeten wezen.

— Men verzekert, dat de ministers *Guizot*, *Duchatel* en *Duchatel* de uitvoering van den noorder-spoorweg naar de belgische grenzen in den raad van ministers hebben doen zegevieren, en dat ook de koning genegen zou zijn om den weg op die wijze tot stand te doen komen.

— De aartsbisschop van Toulouse heeft eene memorie openbaar gemaakt, welke hij aan den Koning en aan de kamers heeft geschreven, waarin hij op de vrijheid van onderwijs aandringt.

— Uit Algiers wordt, onder dagteekening van den 30sten Januarij, gemeld, dat allerwege in de kolonie eene volkomene rust heerschte. Men verzekerde, dat de opperbevelhebber *Bugeaud* eerlang naar Frankrijk zou vertrekken, om de zitting der kamer bij te wonen, bij gelegenheid dat in dezelve de begroting voor Algiers zal voorkomen. Tevens wordt daarbij gevoegd, dat, indien de genoemde maarschalk de kolonie zal verlaten, de hertog *van Aumale* tijdelijk met het opperbevel over dezelve zal worden belast.

— De hoop, waarmede men zich had gevleid, dat de nieuwe opstand tegen het bestaand gouvernement in Spanje zich bepalen zou tot eene voorname stad, Alicante, is weder ijdel geweest. Een gisteren bekend gemaakt telegraphisch berigt bragt de tijding, dat ook Carthagena in opstand was gekomen; zie hier den inhoud der depêche:

Bayonne, den 8 Februarij.

» Carthagena heeft de beweging van Alicante gevolgd. De gouverneur en eenige opperhoofden zijn door de oproerlingen in hechtenis genomen. Men verzekert, dat de troepen zich voor hen verklaard hebben. Dit berigt heeft te Murcie de levendigste geestdrift voor de regering doen ontstaan. Men heeft eene commissie benoemd, om de overheden te ondersteunen. De troepen der provincie vereenigen zich te Orihuela. De burgerwacht van Burgos is den 2den zonder moeijelijkheid ontwapend geworden. »

De berigten uit Madrid melden steeds, dat het gouvernement krachtige maatregelen zou nemen om den opstand te beteugelen en gerust was aangaande den uitslag van desselfs pogingen. Toen echter was nog niet bekend berigt uit Carthagena, was voorgevallen; het berigt daarvan zal het gouvernement gewis meer zorg baren, en wellig door tijdingen van de beweging in andere steden gevolgd worden.

De dagbladen van Madrid beschuldigen openlijk het engelsch gouvernement dat het geld verspilde om den nieuwen opstand aan te stoken.

De generaals *Concha* en *Cotaner* zijn naar Valencia vertrokken, om de hun opgedragen kommandementen te aanvaarden.

De tijdingen uit Alicante gaan tot den 3den Februarij; de staat van zaken was er toen nagenoeg als den eersten dag van den opstand. Alleen wilde men dat er veel verdeeldheid van gevoelen onder de leden der zich opgeworpen hebbende junta zou bestaan terwijl het beste deel van de bewoners der stad zeer afkeerig was van de beweging die er hud plaats gehad. Het getal der karabiniers die den opstand hadden bewerkt bedroeg ongeveer 200, terwijl omstreeks 250 man troepen genoodzaakt geweest waren aan de beweging deel te nemen. Het kasteel was met 12 à 14 stukken geschut gewapend.

— Het *Journal des Débats* bevat heden een artikel over de jongst ontvangen berigten uit Indie, die gaan tot den 21sten December uit Calcutta, en tot den 1sten Januarij, uit Bombay. Het belangrijkste in deze berigten vervat bepaalt zich, zegt genoemd blad, tot de volgende drie punten: 1.) Den toestand van het Britsch-Indisch legerkorps dat na het landschap Scinde veroverd te hebben, hetzelve onder de britsche heerschappij bezet houdt. Dit leger was aanvankelijk 13000 man sterk, werd na de bezetting van het land op 16000 man gebragt, doch had sedert zooveel door koortsen en buikloop geleden, dat er 3000 gestorven waren, 11000 in de hospitalen lagen, en er niet veelmeer dan 1600 man waren overgebleven in staat om de wapenen te dragen. Eene divisie van 3600 man had op den 10den December nog een effectief van 360 man; regimenten telden 15 à 30 man onder de gewer. Door het gouvernement van Bombay werd dan ook onmiddelijk in 't werk gesteld om de ledematen en uitbunden regimenten te reorganiseren en het leger te versterken. — Het tweede belangrijke punt was de toenemende verwarring in het rijk van Punjab, waar sedert den dood van deszelfs stichter *Runjet-Singh*, in 1839, tot in September 1843, drie vorsten achtervolgelijk door een' geweldigen dood om 't leven gekomen waren, en de tegenwoordige gebieder een kind van zes jaren was, *Dhalep-Singh* geheeten, die door eene eerzuchtige familie daartoe gebragt was, alleen met oogmerk om op het geschikte oogenblik een harer leden op den troon te brengen. — Het derde belangrijke punt was de eindelijke onderwerping van den mahratschen staat Gwalior aan de oppervoogdijschap der Oost-Indische kompagnie, en de gedeeltelijke verdeeling van dit rijk, waarin tevens een observatieleger, onder den titel van oefeningskorps, werd bijeengebragt.

De tijdingen uit China tot den 1sten December aangebragt behelzen (t' geen ook reeds over Engeland bekend is) dat de keizer van China het supplementair traktaat met Engeland had geratificeerd, waarbij de havens van Canton, Soo-Choo-Soo, Amoy, Ningpo en Shangoe, volgens het nieuwe tarief, voor den handel worden opengesteld.

— Ter beurze van heden (12 *Februarij*) waren genoteerd: 5 pCt. 125,20; 3 pCt. 81,95; Nap. r. 106; Spanje 31⅝; Passive 5⅝; Rom. L. 107.

DUITSCHLAND.

FRANKFURT, den 12den Februarij.

Volgens berigten uit Stockholm van den 2den Februarij, had in den toestand des Konings eene zoo gunstige verandering plaats gehad, dat men op Hoogstdeszelfs herstel meende te mogen hopen. Intusschen was het, uit hoofde van 's Konings ziekte, noodig geoordeeld voorzieningen omtrent het bestuur te maken. Den 1sten had de Koning tot dat einde eene proclamatie uitgevaardigd, [illegible] uitoefening der koninklijke magt aan [illegible] opgedragen en wel tot den 1sten Maart, [illegible] zal beslissen of zijn gezondheidstoestand [illegible] de regering weder op te vatten, dan of [illegible] den Kroon

prijs zal blijven opgedragen. Ook voor Noorwegen is eene gelijke proclamatie verschenen, en beide die stukken zijn door den Koning eigenhandig onderteekend. Deze maatregel is genomen overeenkomstig een in 1818 door *Karel XIII* met overleg der Zweedsche Rijksstenden genomen besluit, waarbij eene vroegere Rijks-acte omtrent dit onderwerp veranderd is. Intusschen was men te Stockholm in het onzekere, of die verandering destijds ook door de Noorweegsche storthing was goedgekeurd geworden.

— Van de Russische grenzen wordt onder dagteekening van 28 Januarij gemeld:

» Berigten uit St. Petersburg spreken van eene belangrijke overwinning, die de Russische troepen in den laatsten tijd op de Kaukasische bergvolkeren zouden behaald hebben. Van een anderen kant vernoemt men, dat slechts de verovering van twee vijandelijke dorpen tot deze mare aanleiding heeft gegeven. Deze verovering heeft aan de Russen groote verliezen veroorzaakt, terwijl de buit slechts in weinige gevangenen en eene kleine kudde vee bestond; al het overige was bij tijds in het gebergte in veiligheid gebragt. Van hunne zijde hadden ook de bergbewoners, zoo ver onze berigten zich uitstrekken, geene belangrijke ondernemingen tegen de Russische linie meer gedaan; hunne aanvallen waren meest tegen Russische pikketten of wachthuizen of tegen stammen gerigt, die zich aan de Russen onderworpen hebben, en aan welke zij grooten schade toebragten.

» De beweging van troepen naar den Kaukasus duurt steeds voort, en naar men bewerrt, zal er met het begin der lente een algemeene aanval tegen de bergbewoners plaats hebben. Men zegt, dat de Keizer zelf zich tegen dien tijd naar Georgie zal begeven, om het leger in oogenschouw te nemen. Zijn wil is, dat thans alle krachten zullen worden ingespannen, om den oorlog tot een einde te brengen. Want behalve dat dezelve voortdurend aanzienlijke offers van menschen en van geld vordert, is men in de Russische hoofdstad ook niet onverschillig omtrent den indruk, dien het buiten 's lands maken moet, dat het magtige Rusland in eenen strijd met onbeschaafde horden, jaren lang te vergeefs zijne krachten verspilt.

» Het gerucht, dat in Polen eene buitengewone ligting van rekruten voor het leger in Kaukasie zou plaats hebben, heeft aldaar grooten schrik verspreid. Daarentegen hebben de geruchten aangaande in Polen uitgebarsten onlusten zich niet bevestigd."

— Het Beijersche hof heeft mede uit Athene zeer bevredigende berigten ontvangen. Niet alleen bevonden de Koning en zijne gemalin zich volkomen welvarende, maar ook hadden de feesten, ter gelegenheid van het Grieksche nieuwjaar, aan de Vorstelijke personen veelvuldige gelegenheid gegeven, om zich op nieuw te overtuigen van de hartelijke liefde, die het volk hun toedraagt. De te München ontvangen bijzondere berigten zijn mede in zoo verre bevredigend, als de gematigde leden der nationale vergadering, onder medewerking der partij, die den Franschen en Engelschen invloed huldigt, het plan der Nappisten verijdeld hebben, om de heilige synode te ontbinden, en Griekenland in al wat het kerkelijke betreft, weder onder den Patriarch te Konstantinopel te brengen, hetgeen sedert de regentschappen en de troonsbeklimming van Koning *Otto* steeds de bedoeling der Russischgezinde partij is geweest. Over deze bedreiging der genoemde partij, ten opzigte van een der belangrijkste vraagpunten der staatsregeling, was men zeer tevreden.

ENGELAND.

LONDEN, den 10den Februarij.

In het lagerhuis hebben den 8sten Februarij langdurige beraadslagingen plaats gehad over het in bezit nemen van het landschap Sind langs den Indus door het Britsch-Indische bestuur en over de handelwijze en aanzien der Emirs, die aldaar gezag plagten te voeren. De minister *Peel* heeft een en ander zoo goed mogelijk verdedigd. Intusschen laat de *Times* ernstige bezorgdheid doorblinken over de veroverende staatkunde, waardoor zich de gouverneur-generaal van Britsch Indie, lord *Ellenborough*, meer en meer kenmerkt.

— Maandag zal de graaf van *Clarendon* den staat der zaken in Spanje in het Hoogerhuis ter sprake brengen, terwijl de markies van *Normanby* den volgenden dag in dat Huis eene motie zal doen om de noodzakelijkheid van een onverwijld onderzoek naar de oorzaken van de misoogsten in Ierland te doen verklaren.

— Het regtsgeding tegen *O'Connell* en zijne medestanders spoedt thans ten einde. Nadat de advocaten der beschuldigden hunne pleitreden hadden geëindigd, zijn de getuigen ter ontlasting gehoord. Het aantal dier getuigen was gering, hebbende de beschuldigden, naar het schijnt, hun vroeger voornemen, om door het te voorschijn brengen van een overgroot aantal getuigen de zaak op de lange baan te schuiven, weder laten varen. *O'Connell* heeft onder anderen een kwaker laten komen, die voor het hof had moeten getuigen, dat personen van zijne geloofsbelijdenis nooit tot den burgerlijken regter hunne toevlugt namen, waaruit dan de onstrafbaarheid van *O'Connell's* plan tot het verdringen der gewone regters door van zijnentwege verkozene scheidsregters volgen moest. De solliciteur-generaal heeft de teregtzittingen van het Dublinsche hof van den 7 en 8 Februarij, bestemd tot het geven van een overzigt der zaak en het beantwoorden der pleitreden. Hij zou die taak den 9den, zijnde de drieëntwintigste dag van de openbare teregtzittingen in deze zaak, ten einde brengen, waarop dan de uitspraak der jury spoedig volgen zal.

— Uit de Vereenigde Staten zijn berigten tot den 24sten laatstleden ontvangen. In het Congres was een antwoord van den president *Tyler*, op het aanzoek van het Huis der Representanten, om mededeeling der briefwisseling wegens de onderhandelingen aangaande de noordwestelijke grensscheiding ingekomen. Hij geeft te kennen dat hij van tijd tot tijd alle inlichtingen dienaangaande heeft medegedeeld, behalve nu laatstelijk, dewijl een Minister van Londen verwacht wordt om die onderhandelingen te hervatten, waarom hij het niet voegzaam acht voor het tegenwoordige iets verder mede te deelen. Over het algemeen waren de verrigtingen van het Congres niet belangrijk geweest. Het committé van middelen en wegen was niet voornemens de geheele intrekking van het tariet aan te bevelen, maar wel eene wijziging in vele hoofdingen daarvan, en de intrekking der overige.

— De stoomboot *Shepherdess* is den 4den der vorige maand, gedurende den overtogt van Cincinnati naar Pennsylvanië, verongelukt, waardoor tusschen de zeventig en honderd menschen, zoo blanken als zwarten, op eene jammerlijke wijze het leven hebben verloren.

— Het bevestigt zich dat de Constituerende Vergadering op St. Domingo, den 16den September, na eene beraadslaging van drie maanden, eindelijk eene Constitutie heeft aangenomen, en nu tot de verkiezing van een president zou overgaan. De zwarten hadden op verschillende punten nieuwe opstanden beproefd, ten gevolge waarvan verscheiden belhamels doodgeschoten of verbannen waren.

— Blijkens berigten uit Mexico, had de Regering dier Republiek een decreet uitgevaardigd, waarbij alle Noord-Amerikanen gedwongen werden Californie te verlaten. De generaal *Thompson*, minister der Vereenigde Staten, hiervan onderrigt, had opheldering deswege gevraagd, maar nog niet verkregen, en zou, wanneer hem die binnen een bepaalden tijd niet geworden waren, zijne paspoorten vragen en het land verlaten.

— Gisteren waren de 3 pCt. gecons. 97 drie achtsten; Spanje 5 pCt. 23/8 à contant; dito 3 pCt. 32¼ à contant en voorrekening; Portugal 47½; Brazilie 78½; Holland 2½ pCt. 55¼; dito 5 pCt. 101/8.

BELGIE.

BRUSSEL, den 13den Februarij.

Eergisteren heeft de algemeene vergadering van de leden der Vlaamsche letterkundige genootschappen, onder het voorzitterschap van den heer *Willems*, alhier voortgang gehad. Het getal der aanwezigen was niet minder dan 213. In die vergadering zijn onderscheidene redevoeringen in het Vlaamsch uitgesproken, alle over de Vlaamsche taal- en letterkunde. Voorts is door al de tegenwoordig zijnde personen eene verklaring onderteekend, houdende, dat de vergadering op nieuw en geheel zich vereenigde met het stelsel van spelling, door de Koninklijke commissie op den 18 Augustus 1839 voorgedragen, en door het taalkundig congres te Gent, van den 23 October 1841, gewijzigd en vastgesteld. Ten slotte heeft de vergadering eene commissie benoemd, aan welke is opgedragen, aan Z. M. den Koning en aan den minister van justitie den levendigen dank der Vlamingers te gaan betuigen voor het bekende besluit van den 1 Januarij dezes jaars, betrekkelijk de spelling der Vlaamsche taal. Eindelijk is nog eene verklaring door de aanwezigen onderteekend, waarbij aan de heeren *de Decker* en *Corswarem*, leden van de kamer der vertegenwoordigers, de erkentelijkheid der vergadering betuigd wordt, wegens de wijs, waarop zij de Vlaamsche letterkunde in de zitting der kamer van den 31 Januarij verdedigd hebben. Ten 5 uren hebben de meeste leden zich tot een banket vereenigd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 14den Februarij.

Niet weinig verheugt het ons, met zekerheid te kunnen berigten, dat Signor *Camillo Sivori* met de Dames *de Boer* en *Anna* heeft toegegeven aan den wensch en het verzoek van eenige liefhebbers der edele toonkunst alhier, om nog een Concert te geven, en wel op aanstaanden Zaterdag, den 17 dezer. De bloote bekendmaking hiervan maakt alle aanprijzing, om deze zeldzame talenten te gaan hooren, even eenen mate overbodig. Het is dus voldoende, naar het hierachter geplaatste Programma te verwijzen.

— Gisteren hebben de Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal het nader onderzoek over het ontwerp-wet, houdende eene buitengewone belasting op de bezittingen enz., voortgezet. Men verwacht, dat de verdere beraadslagingen over de aanhangige financiële wets-ontwerpen eerst na den afloop van dat onderzoek in de Afdeelingen zullen plaats hebben.

Sommigen willen weten, dat de discussiën over de vermelde, zoogenaamde *groote* wet tegen Maandag 19 dezer aan de orde van den dag zouden gesteld zijn.

— Naar men wil heeft de Heer Baron *Huyssen van Kattendijke* bedankt voor zijne benoeming als lid der Eerste Kamer der Staten-Generaal.

— Onder de geruchten van den dag behoort, dat de Heer *Fagel*, gevolmagtigd Minister in Frankrijk, zoude worden vervangen door den Heer *Rochussen*, in wiens plaats de Generaal *List* zoude optreden; dat de Heer *Schimmelpenninck*, tot Gouverneur van Gelderland zoude worden aangesteld en vervangen door den tegenwoordigen Gouverneur van Noord-Holland *van Zuylen*, als Minister van Binnenlandsche Zaken, in wiens opvolger men noemt de Directeur van het Kabinet des Konings *van Rappard*.

— Bij koninklijk besluit van 19 Januarij jongstleden zijn eenige wijzigingen vastgesteld in den vorm van invordering der directe belastingen. Daarbij is in aanmerking genomen dat, na het vervallen, vroeger, der prefecten, onder-prefecten, ontvangers-generaal, ontvangers-particulier, en later, van de arrondissements-inspecteurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen, de werkzaamheden, welke, zoo bij het reglement op de invordering der directe belastingen van 16 thermidor VIII (4 augustus 1800, bulletin des lois n°. 38) als bij het koninklijk besluit van 9 Maart 1824, aan deze ambtenaren zijn toevertrouwd, behooren te worden opgedragen aan de ambtenaren, welke hen vervangen hebben.

Bij dat besluit is bepaald:

Art. 1. Ter uitvoering en voor zoo veel des noods, met wijziging van het reglement van 16 thermidor VIII, worden de werkzaamheden, bij dat reglement aan de prefecten en onder-prefecten opgedragen, op de gouverneurs der provincien overgebragt.

Art. 2. De werkzaamheden, waarmede, tot dus verre, ingevolge het koninklijk besluit van 4 Maart 1824 (*Staatsblad n°.* 24), in verband met het opgemelde reglement, de arrondissements-inspecteurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen belast waren, gaan op de arrondissements-directeuren der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen over.

— Door Z. Exc. den Minister van Justitie is eene circulaire uitgevaardigd, ter behoorlijke naleving der wet van 29 Mei 1841 (*Staatsblad n°.* 20), nopens de krankzinnigen-gestichten, door het Openbaar Ministerie. Daarbij is aan de procureurs-generaal, ter mededeeling aan de officieren van justitie, onder anderen te kennen gegeven, dat bijzonder moet worden toegezien, dat de bepaling van het laatste lid van art. 10 der voormelde wet op geene andere krankzinnigen worde toegepast dan op hen, tot wier opneming in een geneeskundig gesticht wordt geageerd, en dat bij gevolg de aldaar toegestane inbewaringstelling altijd slechts van zeer korten duur zal mogen zijn; dat hierop door hen te meer moet worden gelet, omdat het uitbreiden dezer bepaling, tegen de uitdrukkelijke letter en den geest der wet, op meerder plaatsen gebleken is geschied te zijn. Ten opzigte van hen welke men definitief in bewaarplaatsen verlangt te doen opnemen, is het middel tot die opneming geen ander dan de curatele, of dat, bij art. 518 van het burgerlijk wetboek aangeduid. De voorzieningen, ten hunnen aanzien, kunnen dus geene andere zijn dan die, omschreven in de bepalingen van dat wetboek, volgens welke eene plaatsing in een gesticht van dezulken, tot wier onder curatele-stelling wordt geageerd, eerst kan geschieden na de ondervraging, in art. 493 voorgeschreven, gelijk uitdrukkelijk wordt geleerd, in art. 509 *alinea* 2, en voor de minderjarigen op den voet bij art. 518 vermeld. Hiervan is aan de regterlijke en burgerlijke autoriteiten mededeeling gedaan, met aanschrijving aan de plaatselijke besturen, om zich stiptelijk daarnaar te gedragen, en zich te onthouden, om van het laatste lid van art. 10 der laatstgemelde wet anders gebruik te maken dan ten aanzien dergenen, welke men in een geneeskundig gesticht verlangt opgenomen te hebben, en ook nog slechts dan, wanneer het geval zoo dringend mogt zijn, dat de openbare orde, of vrees voor ongelukken, niet gedoogt de zoo spoedig verkrijgbare magtiging tot het doen opnemen van den voorzitter der arrondissements-regtbank af te wachten, alvorens tot de plaatsing over te gaan, daar toch in den zin der wet de aanleidende oorzaak tot het gebruikmaken der voormelde bepaling niet bestaat, wanneer de zorg voor de openbare orde, of vrees voor ongelukken, zulks niet onvermijdelijk maakt.

— Uit 's Bosch schrijft men van den 12den dezer:

»Reeds voor een geruimen tijd gevoelde men de behoefte aan eene goed bewerkte statistieke beschrijving van dit gewest; voor een twaalftal jaren beraamde men daartoe de grondslagen, doch de tijdsomstandigheden onderdrukten dit voornemen. Thans echter verneemt men met genoegen, dat eenige bestuurders van het provinciaal genootschap van kunsten en wetenschappen, dit voornemen zullen verwezentlijken, waartoe ieder hunner, naar den aard zijner meer bijzondere kennis, het zijne zal bijdragen."

— Men verneemt dat, door het verleende pensioen aan den heer *Meijers*, aan het athenæum te Maastricht eene leeraarsplaats in de oude letteren vacant geworden is, voor welke betrekking heeren candidaten en doctoren in de letteren zich aan den raad van bestuur kunnen melden. De bezoldiging bedragt ruim *f* 1000.

— Bij Koninklijk besluit van den 16 Januarij jl. is bepaald, dat de afdeeling van het St.-Anthonij-Gasthuis te Groningen, tot dusverre tot verpleging van krankzinnigen bestemd, met den 1 Maart 1844 als bewaarplaats voor krankzinnigen zal worden opgeheven en gesloten.

Voorts is, bij besluit van den 27 Januarij jl. bepaald, dat het St.-Joris-Gasthuis te Delft, van dien dag af aan, bij uitzondering, onder de geneeskundige gestichten voor krankzinnigen wordt gerangschikt, en zulks uiterlijk tot den laatsten December 1845, of zoo veel korter, als er een of meer geneeskundige gestichten voor krankzinnigen in de provincie Zuidholland vroeger opengesteld mogten worden.

— Zondag jl. is te Amsterdam, in den ouderdom van 81 jaren, overleden de heer *Cornelis Apostool*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, lid van den raad van bestuur der Koninklijke Akademie van beeldende kunsten, directeur van 's Rijks Museum te Amsterdam, lid van het provinciaal Utrechtsch Genootschap, enz. Hij was zijn Vaderland in onderscheidene betrekkingen ter dienste, vooral ten aanzien der beeldende kunsten, waarvan hij eene uitgebreide kennis had, een ijverige bevorderaar en een niet onverdienstelijk beoefenaar was.

— Te Groningen is den 7den dezer in den ouderdom van 59 jaren overleden de heer *Gunther Jan van Kinschot*, luitenant-kolonel, ridder van de Militaire Willemsorde en militie-kommissaris in de provincie Groningen. De dood van dezen verdienstelijken krijgsman, die wegens zijne groote minzaamheid en welwillendheid van karakter zeer bemind was, werd algemeen betreurd.

— Men meldt uit Grave, dat aldaar is overleden de edel achtb. heer Mr. *Willem Abraham Hendrik van Tuerenhout*, kantonregter en rentmeester van de armenfondsen aldaar, en lid der provinciale schoolcommissie, een man algemeen geacht om zijne talenten, en wegens zijne groote dienstvaardigheid. Hij stierf in den ouderdom van 32 jaren, eene diepbedroefde weduwe en twee jonge kinderen nalatende.

— Eergisteren heeft op het raadhuis te Utrecht de aanbesteding van diverse benoodigdheden voor den Rijnspoorweg plaats gehad. Onder anderen is aan de heeren *L. J. Enthoven en Comp.* te 's Gravenhage aanbesteed de levering van 4050 ton spoorstaven à *f* 76.95 per ton, en dus voor eene waarde van *f* 311,647,50.

— Men schrijft uit Utrecht: « De heer *Dietz*, ingenieur van het mechaniek, alhier, heeft voor eenigen tijd eene veel verbeterde brandspuit uitgevonden, welke hij *brandblusscher* noemt. Thans, na den weder zoo noodlottigen brand van het gebouw van het ministerie van marine, te 's Gravenhage, wordt ons verzocht de aandacht van het publiek op dit verbeterd blusschmiddel te vestigen, daar de uitvinder meent, dat bij de invoering van zijnen *brandblusscher*, in plaats van de tegenwoordige brandspuit, men voor verdere groote onheilen gewaarborgd zal zijn, doordien de blussching oneindig spoediger zal wezen. De *brandblusscher* kan in eene seconde 37, in eene minuut 2220, en in een uur 133,200 liters water tot op eene hoogte van 60, 80 en 100 voet brengen. Dezelve is in 10 minuten geheel gereed om water te geven, en behoeft slechts door weinige menschenhanden in werking te worden gebragt. Deze verbetering bij het brandwezen zou de eigendommen der burgers meer verzekeren, en de brandassurantien voor groote verliezen waarborgen."

— De commissie tot verschaffing van arbeid aan behoeftige werklieden te Amsterdam heeft tot dusver in het geheel eene som ontvangen van *f* 57,825,12½.

— De arrondissements-regtbank te 's Gravenhage heeft den 9den dezer, bevestigd, met veroordeeling mede in de kosten van appel, het vonnis van den cantonregter te Delft, van den 9 December jl., waarbij *Simon de Lange*, zich noemende schoolonderwijzer, wegens het oprigten eener lagere school aan de Oude Leede, gemeente Pijnacker, en het geven van onderwijs aldaar, zonder vergunning van het gemeentebestuur of speciale admissie, en zonder getuigschrift van goed burgerlijk en zedelijk gedrag, veroordeeld is tot eene boete van 50 gulden en in de kosten.

Laatstleden Zaturdag avond werd in de zaal van den schouwburg alhier eene voorstelling gegeven van gymnastische oefeningen door een achttal jongelingen, uit den *fatsoenlijken* stand dezer stad, die zich sedert eenigen tijd, onder de leiding van den eersten luitenant *van Doorninck*, van het 3de bataillon van het regiment grenadiers en jagers, in de gymnastie geoefend hadden, en het in deze nuttige kunst binnen korten tijd tot eene aanmerkelijke hoogte gebragt hadden, zoodat zij besloten om hunne verkregene bekwaamheden tot een weldadig einde dienstbaar te maken. Van daar kwam het ontwerp tot stand, om bovengezegde voorstelling te geven, welke door het opvoeren van een paar kleine tooneelstukken wierd voorafgegaan. Een en ander overtrof verre de verwachting der aanzienlijke opgekomen schaar, terwijl ieder verwonderd was, hoe kort te voren nog geheel ongeoefende jongelingen in staat waren om de zwaarste en moeijelijkste proeven van vlugheid, lenigheid, stoutheid en kracht geven. Ook de jeugdige kunstenaars genoten de edelste zelfsvoldoening, daar zij eene som van *f* 61.35, zijnde de opbrengst na aftrek der noodzakelijkste onkosten, tot lenging van den nood der armen konden bestemmen, en deze som aan het Algemeen Armbestuur dezer Stad hebben doen geworden, om daarvoor aan de behoeftigen eene buitengewone uitdeeling te doen.

Met het volgende eene plaats in ons Dagblad te geven, voldoen wij aan het daartoe gedane verzoek.

Aan de Redactie van de Bredasche Courant.

Nimmer hebben de ingezetenen van Alphen en Rijsbergen meerder blijken van oprechtheid aan den dag gelegd, noch grootere vreugd genoten dan den 28 Januarij jl., wanneer zij het genoegen smaakten, den doorluchtigen geachten Heer P. C. Hasselaar, welke het Zijner Majesteit behaagde als Burgemeester in ons midden te stellen, met eene plegtige inhuldiging te mogen verrassen.

Slechts een paar dagen te voren was het aan eenigen bekend, dat Zijn Edel Achtb. zich naar 's Bosch zoude begeven, om den veneschten eed tot dat ambt af te leggen; en nauwelijks was dit gerucht algemeener geworden, of allen, zoo gehuwden als ongehuwden, waren in de weer, om het hunne bij te dragen, spoedig eerebogen op te slaan, kransen te vlechten, guirlandes en festoens te vervaardigen, en zie! op weinig meer dan een halven dag waren drie eerebogen in de gemeente Alphen en een te Riel daargesteld, mitsgaders het huis van den Burgemeester en de fraaije lindeboom geheel opgesierd, terwijl de eerebogen en het huis van den Burgemeester met toepasselijke opschriften prijkten; ook wapperden op onderscheidene plaatsen en van de eerebogen de Nationale vlag, en niettegenstaande het barre jaargetijde was Alphen in een heerlijk lentegroen herschapen.

Eene eerewacht te paard uit de ingezetenen van Riel, was Zijn Edel Achtb. te Tilburg te gemoet gereden, alwaar een fraai rijtuig in gereedheid was gebragt. Omstreeks één uur arriveerde Zijn Edel Achtb. te Riel. Hier voegde zich eene talrijke eerewacht van Alphen bij die van Riel, en kwam onder het gelui van een versierd klokje dat op eene kar was geplaatst aan de grenzen van Alphen. Verrassend was het voor Zijn Edel Achtb., toen een vijftigtal meisjes, net gekleed, Zijn Edel Achtb. buiten het dorp te gemoet traden, waarvan twee Zijn Edel Achtb. op eene treffende wijze begroetten en verwelkomden, waarop een luid hoerah! volgde. *Lang leve de Burgemeester! Lang leve de Koning!* en een aantal vreugdeschoten deden de lucht weergalmen. Nu gingen de meisjes den trein vooruit en hieven het volgende feestgezang aan:

Heer de Burgemeester! -
In naam der gansche Burgery,
Komen wij U groeten
Door uw verheffing blij;
Wij komen met een rein gemoed
Dat ware liefde voor U voedt,
U 's Hemels zegen wenschen,
En de achting van de menschen.
Heer de Burgemeester! enz.

Wij wenschen, dat er op deze aard'
Een waar geluk U is bewaard,
En dat U God zal geven
Hier langen tijd te leven.
Heer de Burgemeester! enz.

Lang spare God uw levenstijd,
Van tegenspoed en rampen bevrijd;
In hoop dat Hij na 't leven
Den hemel U zal geven.
Heer de Burgemeester! enz.

Dit is 't, dat ons aan 't harte ligt,
En verwaarts onze wensch zich rigt:
Gij moet gelukkig wezen,
En geenen rampspoed vreezen.
Heer de Burgemeester! enz.

Onder het zingen van dit feestlied naderde men langzaam het dorp, tot aan den eersten praalboog, alwaar Zijn Edel Achtb. de eerewijn werd aangeboden, en na denzelven gebruikt te hebben, ging men op dezelfde wijze naar den tweeden boog, hier werd Zijn Edel Achtb. andermaal een eerewijn aangeboden, en na ook dezen te hebben gebruikt, gingen de meisjes, op eene lieflijke wijze zingende, weder voor den trein uit, en kwamen alzoo bij het Raad- en Woonhuis. Hier werd Zijn Edel Achtb. zoo als bij de vorige Eerebogen, wederom met algemeen gejuich van *hoerah! Leve de Burgemeester!* begroet, en dit werd niet alleen met heldere stemmen uit onbekende borst, maar met de diepste aandoening, de warmste liefde en toegenegenheid uitgalaand, waarna Zijn Edel Achtb. zich tot zijne medeburgers keerde, en hen, door eene minzame toespraak, voor de bewezene eer bedankte; terwijl zij verder het overige van den dag, door zijne milde beschikking, in vrolijkheid doorbragten. Alzoo eindigde deze dag van ware vreugde, welke voor de gemeente het schoonste volksfeest was en allen voor altoos in het geheugen zal blijven.

Alles is zonder de minste stoornis afgeloopen; de orde behoefde niet gehandhaafd te worden, zij heeft zich zelve door ware eensgezindheid, tot eens ieders genoegen, gemakkelijk weten staande te houden.

WELDADIGE LOTERIJ ZONDER NIETEN.

De ondergeteekenden zich gemagtigde aan hare advertentiën en circulaires van 23 October des vorigen jaars en van den 15den dezer, hebben de eer hare geëerde Stadgenoten bij dezen beleefdelijk te verzoeken om de *voorwerpen*, bestemd tot de *verloting*, ten behoeve van het fonds der *Maatschappij tot leniging en opbeuring der behoeftigen door het verschaffen van werk, gevestigd alhier, onder de hooge bescherming van H. M. onze geëerbiedigde Koningin*, ter hare woonplaatsen te mogen ontvangen, voor of op Maandag den 12den Februarij aanstaande, en nemen deze gelegenheid waar, om op nieuw de bedoelde verloting aan HunEd. aandacht aan te bevelen, alzoo dezelve strekkende tot schraging en instandhouding eener hoogst nuttige en weldadige inrigting, welke wederom sedert den aanvang van dezen winter zich in staat ziet om aan meer dan 250 behoeftige, doch vlijtige huisgezinnen, arbeid en alzoo eene bete broods te verschaffen.

De *Tentoonstelling* der ten geschenke bekomen en door de Maatschappij geleverde voorwerpen, zal plaats hebben in deze der zalen van het Stadhuis alhier (daartoe welwillend door het E. A. Bestuur dezer stede afgestaan) op Donderdag en Vrijdag den 15den en 16den Februarij aanstaande, van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 3 uren, gelijk mede op Zondag den 18den daaraanvolgende des middags van 12 tot 2 uren; tot welke *de vrije toegang* aan een ieder zal worden verleend terwijl de *openbare verloting* in opgemeld lokaal op Maandag den 19den Februarij dezes jaars, en zoo noodig den volgenden dag, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 3 ure zal worden gehouden.

Even als in vroegere jaren is de loterij vastgesteld *zonder nieten*, en de prijs van ieder lot bepaald op *f* 1, verkrijgbaar ten huize van de ondergeteekenden, aan de groote Societeit bij de Wed. Oxrs en bij de Uitgevers dezer, terwijl dezelve almede in de Zaal van de Tentoonstelling te bekomen zullen zijn.

De getrokken prijzen zullen, tegen overgave van het lot, dadelijk worden afgegeven, of althans binnen 2 maal 24 uren na de verloting behooren te worden afgehaald, dan wel als vervallen aan het fonds worden beschouwd.

Breda, 27 Januarij 1844.

PELS RIJCKEN, Geb. Baronnesse VAN HEECKEREN. SCHUURMAN, Geb. VERSTEEG. DE GREZ, Geb. DE ROO.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (13 *Februarij*) werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 55 5/16; 5 pCt. 100¼, elf zest.; Syndic. 4½ pCt. 95 een zest., 95; ⅛; Handelmij 141½, 141; O. Indie 5 pCt. 99⅝, elf zest.; Rijn-Spoorweg 97; Aand. Holl. Spoorweg 76, ¼; Ardoins 21, ¼, een zest.; dito coupon 27, 26⅝, ¾; dito 3 pCt. 33¼, 33; Fransche uitgest. 7, een zest.; Port. te L. 2½ pCt. 48, 47 15/16; Rusland 4 pCt. 91⅛; Metalliek 109⅜; Mexiko 32⅝; Peruanen 16¾.

* * * Heden overleed alhier Vrouwe W. C. WTTEWAAL VAN STOETWEGEN, geboren FREVEN CATSHOEK.

BREDA, den 13 Februarij 1844.

Met Toestemming der Stedelijke Regering.

SCHOUWBURG TE BREDA.

DERDE VOORSTELLING TEN VOORDEELE DER ARMEN.

OP VRIJDAG den 16. FEBRUARIJ 1844,

TOT SLUITING VAN HET TOONEEL:

DE GANS MET DEN PAAUWENSTAART, of HET GENEESMIDDEL DER HOOGMOEDSDOLHEID, oorspronkelijk Blijspel met Zang in twee Bedrijven, door A. RUYSCH. Na hetzelve: HET LOSSE SCHOT, Blijspel in een Bedrijf, door J. S. VAN ESVELDT HOLTROP.

Tusschen de beide stukken zal er een toepasselijk Vers gereciteerd worden.

Aanvang ten 6 uren precies.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

1ste Rang, 75 Cents. 2de Rang, 50 Cents.

Heeren Militairen, beneden den rang van Officier, 1ste Rang, 50 Cents. 2de Rang, 35 Cents.

DEUXIEME GRAND CONCERT,

DONNÉ PAR SIGNOR

CAMILLO SIVORI,

Unique Élève de PAGANINI,

SAMEDI, LE 17 FEVRIER 1844,

à la Salle des Spectacle à Breda.

PROGRAMME.

PREMIERE PARTIE.

1. Ouverture pour grand Orchestre.
2. Duo de Tancredi, de *Rossini*, chanté par Mlle J. DE BOER et Mlle E. APPY.
3. Nouveau Grand Concerto pour Violon, composé et exécuté par S. SIVORI.
4. Air de Beatrici de Tenda, de *Bellini*, chanté par Mlle DE BOER.
5. Romance, chantée par Mlle APPY.
6. Adagio et Rondo Russe, de *Bériot*, exécuté par S. SIVORI.

DEUXIEME PARTIE.

1. Ouverture pour grand Orchestre.
2. Duo de Norma, de *Bellini*, chanté par Mlle DE BOER et Mlle APPY.
3. Adagio et Rondo de la Clochette de *Paganini*, exécuté par S. SIVORI.
4. Air d'Anne Boleyn, de *Donizetti*, chanté par Mlle APPY.
5. Romance, chantée par Mlle DE BOER.
6. Andante et Carneval de Venise (redemandé), (Souvenir de *Paganini*), exécuté par S. SIVORI.

ON COMMENCERA DES HEURES ET DEMIE.

On peut se procurer les Billets chez BROESE & Comp. et à la Salle de Concert.

Prix des Billets *f* 1.50 pour les Cavaliers, *f* 1.— pour les Dames et Mess. les Officiers en Uniforme.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.